

SAKSBEHANDLER
Jostein Gundersen

VÅR REF.
15/00970-11

ARK. Forvaltningsarkivet
312.3

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

98202848

DERES DATO

VÅR DATO
28.05.2015

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

KOPI

Universitetsmuseet i Bergen
Avdeling for kulturhistorie, Fornminneseksjonen, Postboks 7800
5020 BERGEN

Hordaland Fylkeskommune

3 JUN 2015

Tilskudd til arkeologiske kulturminner - Statsbudsjettet 2015 kap. 1429 post 70 Tilsagn om tilskudd

Riksantikvaren viser til deres brev av 14. januar med rapportering for bruk av tilskuddsmidler fra Statsbudsjettet 2014, kap. 1429, post 70. Videre viser vi til innspill av 27. januar, om behov og ønske om prioritering av sikring av automatisk fredete kulturminner innenfor museets forvaltningsdistrikt i 2015, samt ytterligere innspill datert 7. april.

Riksantikvaren har foreløpig for 2015 kr 5 000 000,- til fordeling til landsdelsmuseene til sikring av arkeologiske kulturminner og andre prioriterte myndighetsoppgaver over post 70.

Tilsagn 2015

Riksantikvaren har foretatt en fordeling av midlene basert på innsendte prioriterte lister over sikringsbehov innenfor hvert museumsdistrikt, rapporteringen av forbruk i 2014, og strategiske vurderinger.

Riksantikvaren gir for 2015 kr 1 550 000,- til Universitetsmuseet i Bergen. Midlene skal brukes i 2015, og kan ikke overføres med mindre annet er særskilt avtalt med Riksantikvaren. Midlene skal brukes i tråd med vilkårene i dette brev.

Riksantikvaren har avklart med Klima- og miljødepartementet at det kan beregnes inntil 60 % indirekte kostnader på lønnsmidler som fordeles over post 70.

Vilkår for tilsagn 2015

Tilskuddet skal brukes til følgende prioriterte myndighetsoppgaver i 2015:

- Dekke utgifter i forbindelse med nødvendig faglig assistanse etter initiativ fra regionalforvaltningen eller Riksantikvaren. Herunder gi råd, delta i møter, foreta befaringer og lignende. For 2015 omfatter dette også evaluering av *Prøveprosjektet*.
- Dekke utgifter til utgraving og annet sikringsarbeid for å ivareta den vitenskapelige kildeverdien til truede arkeologiske kulturminner i de tilfeller hvor reglene i kulturminneloven § 10 ikke kommer til anvendelse, og det ikke finnes noen tiltakshaver som dekker utgiftene. Se prioritering nedenfor.
- Dekke utgifter til bistand til regionalforvaltningen, Riksantikvaren eller politiet i kulturminnekriminalitetssaker.

Riksantikvaren vil understreke at midlene ikke skal dekke:

- befarings og rådgivning som inngår i ordinær saksforberedelse i dispensasjonssaker
- arrangement av, eller deltakelse i fagseminarer
- deltakelse i faste årlige samarbeidsmøtene med Riksantikvaren eller regionalforvaltningen
- nyregistreringer eller kontrollregistreringer av automatisk fredete kulturminner og skipsfunn

Følgende prioriterte sikringsundersøkelser er det bevilget midler til gjennomføring av i 2015:

- Id 158826: Fetegga, Norddal kommune, Møre og Romsdal. Kr 350 000,-
- Fonnefunn Ringshornet, Sandurfjellet, Oaldsegga, Brekketindbreen. Møre og Romsdal. Kr 300 000,-
- Skilting av steinbrudd på Hespriholmen *eller* Kjølskarvet. Kr 220 000,-
- Id 100676/8 Bosetningslokalitet på Grøte, Øvrevoll, Lærdal kommune. Kr 400 000,-

Resterende del av tilskuddet (kr 280 000,-) skal brukes til andre prioriterte myndighetsoppgaver i tråd med opplistingen over, herunder også evaluering av *Prøveprosjektet*, jf. brev av 11. mai 2015. Disse midlene skal rapporteres på sammen med årets tildelte midler.

Samlet rapporteringssum for Universitetsmuseet i Bergen for 2015 er kr 1 550 000,-

Rapportering 2014

Universitetsmuseet i Bergen fikk kr 1 625 000,- i tilskudd over post 70 i 2014. I tillegg fikk museet overføre kr 208 304,- fra 2013. Samlet rapporteringssum for Universitetsmuseet i Bergen i 2014 skal derfor være kr 1 833 304,-. Kr 1 591 304,- var til prioriterte sikringsundersøkelser, og kr 242 000,- var til andre prioriterte myndighetsoppgaver.

Universitetsmuseet i Bergen har rapportert å ha brukt kr 1 788 263,- til ulike sikringstiltak og -undersøkelser i 2014. To undersøkelser gjelder prosjekter som har blitt utsatt fra 2013, og ett prosjekt er gjennomført uten at Riksantikvaren hadde øremerket midler til dette. Flere av prosjektene har blitt noe dyrere enn antatt. I tillegg har Universitetsmuseet i Bergen rapportert å ha brukt kr 223 250 til andre prioriterte myndighetsoppgaver. Samlet innebærer dette at Universitetsmuseet i Bergen har brukt kr 1 788 263,- mer til sikringsundersøkelser og andre prioriterte myndighetsoppgaver i 2014 enn tilskuddet fra Riksantikvaren.

Sikringsbehov i 2015

I alt har Riksantikvaren fått melding om sikringsbehov for mer enn 80 ulike lokaliteter over hele landet, og samlet innmeldt sikringsbehov er på 27 millioner kroner. Universitetsmuseet i Bergen har meldt inn behov for sikring for om lag 3,6 millioner kroner.

Det er et stort gap mellom innmeldte behov for sikring, og tilgjengelige midler. Det har derfor vært nødvendig å foreta strenge prioriteringer blant de omsøkte sikringsprosjektene. I 2015 har Riksantikvaren *blant annet* valgt å vektlegge prosjekter som sikrer arkeologiske kulturminner *in situ*.

Riksantikvaren vurderer at Universitetsmuseet i Bergens innspill for 2015 er gode. Jevnt over er både skadeomfang, årsaksforhold og trusselbilde godt redegjort for. Prosjektplanene som fulgte hovedinnspillet 27. januar er særlig gode, og Riksantikvaren vil uttrykke at vi er fornøyde med

at Universitetsmuseet i Bergen skriver gode planer og har benyttet seg av Riksantikvarens budsjettoppsett for alle saker.

Vi har valgt å prioritere sikring av høyfjellslokalitetene på Fetegga og andre steder på Sunnmøre da dette delvis er en fortsettelse av påbegynte arbeider fra 2014, og samtidig synes å være særlig utsatte lokaliteter med et unikt materiale for Vestlandet sin del. Vi mener at budsjettene for prosjektene er noe høye, særlig etterarbeidsbiten, og ber museet tilpasse undersøkelsesens omfang til vår bevilgning.

Når det gjelder sikring gjennom dokumentasjon og skilting av steinbruddene på Hespriholmen og Kjølskarvet, er dette interessante prosjekter. Det er en utfordring å sikre disse lokalitetene fra tilsiktet og utilsiktet skade som følge av besøk. Det er mulig at små, men informative, skilt kan bidra til å gjøre folk oppmerksomme på at det ikke er tillatt å skade bruddene på noen måte. Vi er usikre på utformingen av slike skilt, og ber om å bli forelagt forslag til slike før endelig bestilling. Videre vil det være interessant å se om en skikkelig 3d-dokumentasjon av bruddene vil kunne brukes for å påvise evt fremtidige skader. På grunn av begrensede midler har vi ikke anledning til å finansiere skilting og dokumentasjon av begge bruddene i denne omgang. Vi ber derfor om at Universitetsmuseet i Bergen velger ett av bruddene for arbeid i 2015, og forholder seg til omfanget av tildelte midler. Riksantikvaren deltar gjerne i en dialog om dette. Vi forutsetter også at museet samarbeider med den aktuelle fylkeskommunen om utforming og plassering av skiltene, siden det normalt er deres oppgave å skilte kulturminner.

Når det gjelder de erosjonsutsatte lokalitetene på Øvrevoll i Lærdal mener vi at skadeomfanget og trusselbildet fra ytterligere erosjon som følge av årets snøsmelting i fjellet, viser at lokalitetene står i umiddelbar fare for å gå tapt i løpet av året. Vi har derfor valgt å prioritere dette prosjektet høyt.

Flere av de andre prosjektene som Universitetsmuseet har spilt inn er også klart støtteverdige, men på grunn av svært begrensede midler i forhold til behov, kan ikke disse prioriteres i år. Når det gjelder et par prosjekter har vi likevel noen bemerkninger:

- Kulturlag påtruffet ved graving for kum på Nedre Øygarden i Lærdal: Denne saken burde ha vært håndtert som en § 8 annet ledd da den ble oppdaget. Slik saken står nå er det vanskelig å se at det er noe vesentlig trusselbilde for dette kulturlaget. Prosjektet er ikke støtteverdig.
- Gavhaugen på Lunde, Oppheim, Voss: Vi har forståelse for at museet ønsker sikringsmidler til denne, men kan ikke se av dokumentasjonen at dette kulturminnet er særlig utsatt. Situasjonen for kulturminnet synes å være stabil, selv om det ikke er pent slik det ser ut i dag. Prosjektet er ikke støtteverdig med mindre situasjonen endrer seg dramatisk.
- Metalldetektorfunn på Seim, Lindås: Trusselbildet her synes ikke å stå i forhold til det ønskelige prosjektet. Kulturminnet bør kunne sikres på stedet på en langt enklere måte.

Riksantikvaren ser det som positivt at resultatene av sikringsundersøkelsene brukes i mediasammenheng, og vi ber om å bli informert når det gjøres konkrete avtaler med media. Kontakt kan i den sammenheng rettes til saksansvarlig eller seksjonssjef hos oss.

Riksantikvaren må i forbindelse med selve utgravingen/undersøkelsen bli oppdatert om viktige funn eller resultater, slik at vi er forberedt på eventuelle henvendelser fra media om sakene. Riksantikvaren ser det også som viktig at det tydelig kommuniseres at det er staten som dekker utgiftene til undersøkelsene ved kontakt med media.

Dersom det for øvrig er behov for å gjøre endringer i våre prioriteringer av sikringsundersøkelser, skal dette først avklares skriftlig med oss.

Museet må selv ta ansvar for å varsle grunneier og andre berørte parter, samt sørge for at man har alle nødvendige tillatelser i forhold til annet lovverk eller vern av områder, herunder naturmangfoldloven.

Andre prioriterte oppgaver

Riksantikvaren øremerker kr 30.000,- av tilskuddsmidlene til Universitetsmuseet i Bergens evaluering av *Prøveprosjektet* 2015.

Aksept av bruk av årets midler

Vedlagt følger akseptskjema for bruk av årets tilskuddsmidler. Det er en forutsetning for utbetaling av vilkårene i dette brevet aksepteres ved at skjemaet returneres oss i utfylt stand innen fire uker. Vi ber også om at museet opplyser hvilken konto beløpet skal overføres til, samt evt nødvendig merking av overføring, slik at utbetalingen kan effektueres så raskt som mulig.

Vi minner også om at alle kulturminner hvor museet mener det er nødvendig å utføre sikringstiltak, skal ha en tilstandsstatus i Askeladden som samsvarer med dette. Dette er ikke tilfellet for kulturminnene museet har bedt om midler til i år. Vi ber om at dette oppdateres snarest, og senest innen akseptskjema sendes oss. Vi vil ikke utbetale midler før dette er gjort.

Rapportering på bruk av årets midler

Frist for rapportering på bruk av årets midler er **15. januar 2016**.

I tillegg skal det rapporteres på følgende måte:

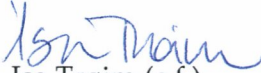
- Riksantikvarens rapportskjema for tilskudd over post 70 skal brukes for oppsummerende rapportering.
- For hvert enkelt sikringsprosjekt skal økonomisk rapportering også skje i Riksantikvarens regnskapsmal for sikringsundersøkelser, eller Riksantikvarens ordinære regnskapsmal. Detaljerte regnskap skal kunne forelegges ved eventuell kontroll.
- For hvert enkelt sikringsprosjekt skal arkeologifaglig rapport leveres sammen med rapportering for bruk av midlene. Riksantikvaren har ikke anledning til tildeling av ytterligere tilskudd dersom ikke alle arkeologifaglige rapporter er mottatt innen denne fristen, med mindre annet er *særskilt avklart med Riksantikvaren*.

All rapportering bes oversendt elektronisk til postmottak@ra.no, med tydelig merking av oversendelsen med saksnummer 15/00970. Dette gjelder også arkeologifaglige rapporter dersom disse ikke sendes samtidig med annen rapportering.

Bevilgningsreglementet

Med henvisning til Bevilgningsreglementet § 10 gjør vi oppmerksom på at Riksantikvaren har adgang til å føre kontroll med at tilskuddet benyttes etter forutsetningene. Riksrevisjonen har tilsvarende kontrolladgang hjemlet i riksrevisjonsloven.

Vennlig hilsen

Isa Trøim (e.f.)
seksjonssjef

Jostein Gundersen
seniorrådgiver

Vedlegg: Akseptskjema

Kopi til: Hordaland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 Bergen/ Sogn og Fjordane
fylkeskommune, Askedalen 2, 6863 LEIKANGER/ Møre og Romsdal fylkeskommune,
Fylkeshuset, Julsundveien 9, 6404 MOLDE

Aksept av vilkår for tilskudd til utøvelse av myndighet

Sendes Riksantikvaren senest 4 uker etter dato for tilsagnsbrev. Tilskuddet faller bort hvis ikke mottaker skriftlig aksepterer forutsetningene for tilsagnet.

Universitetsmuseet i Bergen har fått tilsagn om midler for **2015** fra statsbudsjettets kap. 1429 post 70.

Tilsagnbeløp 2015: kr 1 550 000,-

Universitetsmuseet i Bergen godkjenner og aksepterer vilkårene slik de fremkommer i tilsagnsbrevet av 28. mai 2015.

.....
Museum

.....
Kontonummer

.....
Sted Dato Tittel / signatur

